

IMagine

Oktober 2015

Magazine voor relaties van het ministerie van Infrastructuur en Milieu.

In Vogelvlucht

Krimpregio Noordoost Fryslân

Nederland is een dichtbevolkt land met een nog altijd groeiend aantal inwoners. Toch zijn er regio's waar de bevolking juist krimpt. Mensen gaan wonen waar hun werk is, of hun opleiding, en dat is in verstedelijkt gebied. Noordoost Fryslân kreeg als laatste de officiële status van Krimpregio. Hoe houd je met minder mensen de regio toch leefbaar?

Krimpregio's staan voor een omvangrijk probleem. Allereerst trekt een deel van de bevolking weg, waardoor het draagvlak voor voorzieningen te klein wordt. Scholen sluiten, winkels gaan dicht, de sportclubs weten zich niet staande te houden. Daarbij komt dat het vooral de jongeren en jonge gezinnen zijn die wegtrekken en dus daalt het aantal huishoudens. Resultaat: de krimpregio's vergrijzen in een bovengemiddeld snel tempo. De grote uitdaging is dus: hoe houden we deze regio's leefbaar voor een kleinere bevolkingsgroep die meer zorg nodig heeft? De initiatieven daarvoor komen daarbij meestal uit de regio's zelf.

Nederland telt inmiddels negen gebieden die officieel zijn aangewezen tot krimpregio. Dat betekent dat ze onder meer extra geld krijgen vanuit het Gemeentefonds. Noordoost Fryslân kreeg de status als laatste. Daarnaast zijn er nog 11 zogeheten anticipeergebieden. Ook hier loopt de bevolking terug in aantal, maar minder snel, waarbij het aantal huishoudens ongeveer gelijk blijft. Website regionale marketingcampagne Noordoost Fryslân.

Verbinden en kennisdelen

'Je kunt krimp niet tegengaan. Je kunt wel zorgen dat een regio een zachte landing maakt. Dat de kwaliteit van leven er voor de achterblijvers goed blijft en dat belangrijke voorzieningen zijn geborgd.

Vergis je niet in de zelfredzaamheid van mensen. In een regio als de Achterhoek is door studenten onderzocht of oudere bewoners baat hadden bij een goede busverbinding. Dat bleek helemaal niet zo te zijn. Als ze bijvoorbeeld naar het ziekenhuis in de stad moesten, vroegen ze een buurvrouw met een auto om ze even te brengen. Zo hadden ze dat altijd al gedaan.

De belangrijkste rol van IenM is om verbinding te leggen tussen de verschillende regio's en initiatiefnemers. Daarnaast om regio's te helpen in hun kennisvragen over ruimtelijke ordening in tijden van krimp. Als wij zien dat een initiatief in Zeeuws-Vlaanderen goed werkt, kunnen we zorgen dat er contacten worden gelegd met andere regio's en het initiatief breder bekend maken.'

Corine Flendrie-Van der Schoot
programmamanager Bevolkingsdaling en ruimte, ministerie van IenM

Meepraten

'Voor ons is de officiële status van krimpregio heel belangrijk. Natuurlijk is het prettig dat er dan extra fondsen tot je beschikking komen. Maar het gaat ons er vooral om dat we nu aan de voorkant meepraten. Zodat we beter kunnen laten weten welke hulp we van het Rijk nodig hebben.

Want we doen al een aantal jaren heel veel in de regio, maar we kunnen het niet alleen. Zo hebben we al veel geïnvesteerd, onder meer in asfalt, steen en water. Denk aan de vierbaansweg waardoor Dokkum nu sneller bereikbaar is vanuit Drachten. Maar we zetten ook zwaar in op verbetering van de woon- en leef-omgeving, en dat blijven we de komende jaren doen. Met een divers onderwijsaanbod, met een levendig stadscentrum van Dokkum. En met een andere invulling van de zorg, die beter aansluit op de behoeftes van de vergrijzende bevolking. Waarbij we steeds oog hebben voor de kwaliteit van dit prachtige gebied, want dat is goud! Daar moeten we zuinig op zijn.'

Marga Waanders
burgemeester van Dongeradeel

Sionsberg 2.0

'Toen het streekziekenhuis De Sionsberg in Dokkum failliet ging, hebben wij samen met twee andere partijen bij de curator geboden. Zo zijn we begonnen met Sionsberg 2.0.

Wij bieden met onze partners een uitgebreid zorgpakket, vergelijkbaar met het ziekenhuis. Maar wel anders georganiseerd. We hebben geen afdelingen, geen beddencentrum, veel tele-monitoring en werken met veel minder managementlagen. Wij hebben momenteel iets meer dan 100 mensen in dienst. Het oude Sionsberg had er 260.

We hebben een volledige poliklinische schil en binnenkort ook een diagnostische observatie-afdeling. We streven ernaar om het volledige palet aan zorg aan te bieden. Ook als je op straat valt en een been breekt, of als je hartklachten hebt. Alleen voor hoog complexe zorg verwijzen wij door naar onze partnerziekenhuizen. Echter, de voor- en nazorg nemen wij weer voor onze rekening. Ik denk dat dit de toekomst is voor krimpregio's, en ook elders waar streekziekenhuizen de zorg willen herstructureren.'

Igor Tulevski
Cardiologie Centra Nederland (CCN)

Leefbaar houden

'In de DorpsOntwikkelingsMaatschappij (DOM) doen 4 dorpen mee: Holwerd, Ee, Metslawier en Paesens-Moddergat. In de DOM zitten inwoners van het betreffende dorp. We werken er vooral aan om het dorp leefbaar te houden. Dat moet zorgen voor het stabiliseren van het inwonersaantal. We verstrekken subsidies en leningen waarmee particulieren hun huizen kunnen opknappen. Deze projecten beïnvloeden direct de uitstraling van de woning en versterken het woon- en leefmilieu in de dorpskernen.

Dan is er nog de Kanspot voor initiatieven die meer indirect werken; zoals stimulering van het toerisme. We merken dat het dorp hier langzaam steeds meer op inspeelt. Het animo in Paesens-Moddergat is groot. Er zijn al 21 projecten afgerond. Er zijn zelfs 2 verkrotte panden weer in ere hersteld. Daarnaast heeft het oudste pand uit Moddergat (1684) met behulp van DOM-gelden zijn oorspronkelijke tuitgevel weer gekregen. Dus we mogen het met recht een succes noemen.'

Jeroen Banga
DorpsOntwikkelingsMaatschappij Paesens-Moddergat

Inspiratie

Dwarsdenken achter de dijken

Internationaal rampen- en crisisexpert Eelco Dykstra schreef een decennium geleden een boek over wat er zou gebeuren wanneer een orkaan als Katrina over ons land zou razen. Nederland moet volgens hem ingrijpende maatregelen nemen om te voorkomen dat we getroffen worden door een ramp van ongekende omvang die ons land totaal ontwricht. 'IenM kan hierin een cruciale rol spelen.'

Katrina

In augustus 2005 werd het zuiden van de Verenigde Staten getroffen door Katrina. Bij deze orkaan – die met name de stad New Orleans (Louisiana) hard trof – vonden 3.576 mensen de dood en was er voor 153 miljard dollar aan schade. De ramp inspireerde rampen- en crisisexpert Eelco Dykstra, destijds als professor verbonden aan de The George Washington University's Institute for Crisis, Disaster and Risk Management (Washington D.C.), tot het schrijven van het boek 'Katrina. Orkaan in Nederland – Storm over Europa'. Hierin beschrijft hij wat ons boven het hoofd hangt als een orkaan à la Katrina Nederland zou treffen.

'Ik combineerde hierin informatie met fantasie', aldus Dykstra. 'In mijn verhaal heet de orkaan Céline; het IJsselmeer is als het Amerikaanse Lake Ponchartrac, *Greater New Orleans* kun je vergelijken met de Randstad. Het boek geeft geen antwoorden, maar somt mogelijke scenario's op. Soortgelijke rampen elders op de wereld – neem de orkaan Sandy die in 2012 New York en New Jersey trof – stemmen niet positief.'

'Nederland is enorm kwetsbaar en we moeten ons voortdurend bewust zijn van de risico's. En die zijn er: de zeespiegel stijgt en het weer wordt extremer, dus het is niet de vraag of maar *wanneer* ons land wordt getroffen. De impact van zo'n ramp kan voor Nederland onvoorstelbaar groot zijn: maatschappelijke ontwrichting, een economie die letterlijk onder water komt te staan, een verwoeste infrastructuur, slachtoffers... Zoiets kan het faillissement van Nederland betekenen. Ik vraag me af of we ons daar voldoende van bewust zijn.'

Science fiction

In opdracht van onder meer het ministerie van IenM en de Unie van Waterschappen deed de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) in 2014 onderzoek naar de toekomstbestendigheid van het Nederlandse waterbeleid. Er was veel lof: de manier waarop ons land alles rond water heeft georganiseerd, is volgens de OESO een voorbeeld voor de rest van de wereld. Echter, als het gaat om het waterbewustzijn van de Nederlanders, is er – volgens de rapporteurs – ruimte voor verbetering. Dykstra vindt dit ook: 'We hebben eeuwenlange ervaring met watermanagement, het is een exportproduct geworden en we gaan er van uit dat de overheid het voor ons allemaal goed heeft geregeld.'

Dat Nederland zich de best beveiligde delta ter wereld voelt, komt volgens Dykstra ook doordat ons land nog nooit met een orkaan van Katrina-achtige proporties te maken heeft gehad. 'Ik durf te beweren dat we lang niet alle mogelijke scenario's goed in beeld hebben, gevolgen die ons voorstellingsvermogen te boven gaan. Rampen met een hoge, zoals Amerikanen dat noemen, "holy shit"-factor.'

Dykstra gaat terug naar de beruchte 11^e september van 2001. 'Na de aanslagen nodigde de Amerikaanse overheid een aantal gerenommeerde *science fiction* auteurs uit om hun fantasie de vrije loop te laten. Dat leverde een schat aan scenario's op die je achter je bureau niet zou verzinnen. Worden die verhaallijnen werkelijkheid? Je hebt in ieder geval geen garantie dat datgene wat een auteur verzint, nooit zal plaatsvinden. We hebben niet meer wetenschap nodig, maar meer en betere verhalen van dwarsdenkers. Misschien zouden we het Amerikaanse voorbeeld moeten volgen.'

'Nederland moet omhoog'

Ondanks de watersnood van 1953 heeft Nederland volgens Dykstra weinig ervaring met grote rampen. Mede daardoor ligt volgens hem onze focus meer op *prevention* dan op *preparedness*. 'We richten ons bij de drielaags (waterkeringen, ruimtelijke ordening, crisisbeheersing, red.) veiligheid veel op de eerste laag. Leg dijken aan, verhoog ze indien mogelijk; dat doen we immers al eeuwen. En de laatste decennia verbinden we waterveiligheid met ruimtelijke kwaliteit, bijvoorbeeld door rivieren de ruimte te geven, huizen op palen te bouwen en functies te koppelen – bijvoorbeeld pleinen die als opvangbassin voor regenwater dienen.'

'Maar wat als zich een echte catastrofe, zoals in Amerika, voltrekt? Je kunt kijken hoe je je beschermt tegen overstromingen, maar dan richt je je vooral op de gevolgen. Om Nederland toekomstbestendig te maken, is er meer nodig dan alleen dijken, ruimtelijke ordening en evacuatieplannen. Wees de gevolgen voor: een dak repareer je immers ook in de zomer.'

Dykstra erkent dat de huidige minister Schultz van Haegen waterveiligheid tot prioriteit heeft gemaakt. Het nieuwste Deltaprogramma is volgens Dykstra echter niet genoeg. Hij stelt voor om Nederland te verhogen. 'Niet in één keer, maar wel zo dat we ook écht voorbereid zijn op grote rampen. Dit klinkt als *science fiction*, maar als je echt beschermd wilt zijn, moet de kritieke infrastructuur "de lucht in". Infrastructuur, telecommunicatie, energievoorzieningen; alles wat belangrijk is voor het openbare leven en de economie moet minstens zes meter hoger komen te liggen. Zoiets kost veel geld, maar dan is een land echt toekomstbestendig ingericht. Een Randstad waarin het water metershoog staat, is een ramp die we misschien nooit meer te boven komen.'

Voortrekkersrol IenM

Er zijn een aantal wereldwijde, steeds groter wordende problemen: pandemie, terrorisme, cybercrime en klimaatverandering. Op het laatstgenoemde vlak vinden allerlei samenwerkingsverbanden plaats die zijn gericht op het vergroten van de *preparedness*. Dykstra haalt een Brits voorbeeld aan: 'In het programma *Shaping the World Cities* helpt het Britse Institute of Civil Engineers samen met ingenieursbureaus en universiteiten *medium sized* steden (kernen van 500.000 tot 2 miljoen inwoners) zich voor te bereiden op de gevolgen van klimaatverandering.'

Dykstra: 'Belangrijk is dat we in Nederland dit niet tot het exclusieve domein van de overheid maken, maar iedereen hierin betrekken – tot de media en bevolking aan toe. Dat doe je door steeds de "holy shit"-factor te gebruiken, laat zien wat de impact kan zijn. Ik ben bezig met het vormen van een denktank (DIEM), dwarsdenkers die zich over deze vraagstukken buigen. Ik zou het goed vinden om het vraagstuk bijvoorbeeld in een quiz-format te gieten, voor op televisie of op scholen. Dan maak je iedereen eigenaar van iets wat ons allemaal aangaat.'

Wat de overheid volgens Dykstra *wel* moet doen, is crisismanagement goed verankeren in alle processen. 'In veel Afrikaanse landen is rampenmanagement belegd in *the president's office*. Bij ons zou die taak naar het Torentje moeten. Als je de kritieke infrastructuur en economie toekomstbestendig wilt maken, richt dan een centrale instantie onder regie van de minister-president in om dat mogelijk te maken. Bij de ministeries van Economische Zaken en Infrastructuur en Milieu is alle kennis en ervaring aanwezig op het gebied van infrastructuur, telecommunicatie en energie. Ik zeg: Geef deze ministeries hierin een cruciale rol.'

Samen Werken

Klimaat werkt

De gemeenten, provincies en waterschappen spelen een belangrijke rol bij het uitvoeren van de nationale ambities op het gebied van klimaatbeleid. Hiervoor is het belangrijk dat Rijk, lokale overheden én het bedrijfsleven ook daadwerkelijk met elkaar in contact staan. Vandaar dat het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) vertegenwoordigers van gemeenten, provincies en waterschappen heeft gevraagd de rol van klimaatambassadeur te vervullen. Hun ervaringen en inzichten vormen een belangrijke input voor beleid alsmede het SER-akkoord. Inmiddels is een tweede lichter klimaatambassadeurs gestart. Hun motto: 'Klimaat werkt'. Iedere ambassadeur heeft een eigen thema. Daarbinnen dagen zij collega-bestuurders en ondernemers uit om samen concrete resultaten te boeken op het gebied van energiebesparing, duurzame energie, hergebruik van grondstoffen, duurzame mobiliteit en duurzame bedrijven.

Tijd van planvorming voorbij

'De kamerbrief met de beleidsvisie over de Lokale Klimaatagenda, waar de klimaatambassadeurs deel van uitmaken, is deze zomer naar de Tweede Kamer gestuurd. De Lokale Klimaatagenda is daarin omgedoopt tot Lokaal Klimaat Actieprogramma. De tijd van planvorming is voorbij; de tijd voor actie gekomen. De klimaatambassadeurs spelen ook hierin een belangrijke rol. Zij verbinden de zaken die lokaal spelen met het rijksbeleid, fungeren voor IenM als bron van informatie. De ambassadeurs weten wat er leeft, ondersteunen goede ideeën, brengen initiatiefnemers met elkaar in contact en nemen drempels weg. Wij ondersteunen hen hierbij.

Staatssecretaris Wilma Mansveld overlegt ongeveer twee keer per jaar met de klimaatambassadeurs. Namens IenM ben ik liaison. Ook organiseer ik werkbezoeken naar projecten die worden gesteund door één van de ambassadeurs en leg ik de verbinding met andere dossiers als de klimaatcoalitie en klimaatadaptatie. Met elkaar zetten we ons in om knelpunten aan te pakken, acties te stimuleren en wet- en regelgeving aan te passen, als dat nodig en mogelijk is. Dat kan niet altijd onmiddellijk worden gerealiseerd. Soms is het een zaak van lange adem.

Aan de ene kant vragen we om innovatiekracht en creativiteit van de klimaatambassadeurs, waarbij de uitkomst soms verrassend kan uitpakken. Tegelijkertijd staan in ons beleid ook duidelijke klimaatdoelen omschreven. Aan de ene kant dus vrijheid en vraaggestuurd werken, aan de andere kant 'SMART', met duidelijke afspraken en plannen. Zo dragen we bij aan de aanpak van het klimaatprobleem.'

Martijn Tak
adviseur duurzaamheid, IenM

Versnelling en opschaling mogelijk

'Als bestuurder bereik je medebestuurders vaak gemakkelijker. Om op die manier specifieke onderwerpen aan te pakken. Of dat nu gaat over de duurzaam gebouwde omgeving, ambities naar Klimaatneutraliteit, duurzame mobiliteit of noem maar op. Om deze thema's een stap verder te brengen, is contact met het bedrijfsleven en belangenorganisaties ook interessant.

Bij het onderwerp waar ik mee bezig ben – energiebesparing in bestaande woningen – is dat erg van belang. Om belanghebbenden in beweging te krijgen, is nog wel de nodige inzet vereist. Zeker als je wilt dat verduurzaming wordt opgeschaald en er tempo wordt gemaakt. Hiervoor spreek ik met de betrokken brancheorganisaties. Ik wijs hen op de kansen die er liggen, geef aan dat lokale overheden die mogelijkheden met hen in beeld willen brengen en zet ze aan tot het verzilveren van die kansen.

Om diezelfde reden spreek ik ook met het team Energie van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Zij zijn bezig met het uitvoeren van de afspraken uit het EnergieAkkoord. En zetten daarbij ook sterk in op de bestaande woningvoorraad. Ik roep hen op hun krachten te bundelen en gezamenlijk met heldere boodschappen en initiatieven te komen. Alleen op die manier is versnelling en opschaling mogelijk.

Als elke partij namelijk met een eigen verhaal komt, snapt een huishouden – dat met de eigen woning aan de slag wil – er niets meer van.

Ik noem nog één goed voorbeeld van samenwerking in de bouw: de Stroomversnelling. Daarbij worden woningen innovatief gerenoveerd tot 'Nul op de Meter' woning: de woning verbruikt net zo veel energie als het opwekt. Dat is een prachtig resultaat!

Dennis Straat
klimaatambassadeur, wethouder gemeente Zaanstad

Een circulaire kijk

'Waterschappen wapenen zich dagelijks tegen de gevolgen van klimaatverandering. We zorgen voor sterke dijken, geven water de ruimte en werken aan robuuste watersystemen. Dat maakt ook dat we ons verantwoordelijk voelen om iets aan de oorzaken van klimaatverandering te doen.

Daarom zetten we ten eerste in op energiebesparing. Want wat niet gebruikt wordt, hoeft ook niet opgewekt te worden. Dat is ons uitgangspunt. We zien dat de MJA-energie afspraken, die we zijn aangegaan, niet alleen goed zijn voor het klimaat maar ook financieel rendement opleveren! Naast energiebesparing zetten we structureel in op duurzame energieopwekking. Door ons afvalwater niet langer te beschouwen als waardeloos afval, waar je zo snel mogelijk van af wilt, maar juist als bron van energie en grondstoffen. Dat werkt. Waarbij we steeds meer merken dat de mooiste kansen liggen in onze directe omgeving, in de samenwerking met andere partijen zoals gemeenten, bedrijfsleven maar ook met de burgers van ons waterschap.

Als klimaatambassadeur hoop ik niet alleen burgers, maar ook medeoverheden, kennisinstellingen en bedrijven enthousiast te maken voor een nieuwe kijk op zaken; een duurzamere kijk, een kijk van de langere termijn. Een circulaire kijk, een kijk van waardecreatie. Concreet voor de waterschappen betekent dit 'van afvalwater naar grondstof en energie'.

Ik wil laten zien dat zo'n vernieuwende aanpak werkt. Waterschappen produceren nu al 28 procent eigen energie en hopen in 2020 op 40 procent te zitten. We maken daar goede afspraken over en komen deze ook na. Dat is ons visitekaartje. Bij de waterschappen zit het langetermijndenken al tussen de oren: nu investeren om later erger te voorkomen!

Hennie Roorda

klimaatambassadeur, dagelijks bestuurder Unie van Waterschappen

Naar een klimaatactieve stad

'Mensen en organisaties in beweging brengen. Dat is wat mij drijft als klimaatambassadeur. Met als doel: de gevolgen van de klimaatverandering zoveel mogelijk beperken. Door het veranderend klimaat hebben we steeds vaker te maken met enorme hoosbuien, afgewisseld door langdurige periodes van droogte. De opgave om wateroverlast of juist verdroging te voorkomen, wordt steeds groter.

Om de gevolgen van de klimaatverandering tegen te gaan, is het belangrijk dat we over onze eigen (beleids)-grenzen heen stappen en integraal denken en doen. En vooral samenwerken. Gemeenten, provincies en waterschappen met ondernemers, bedrijven en instellingen. En met inwoners in het gebied. Een goed voorbeeld is de Klimaatactieve Stad (KAS). Een beweging van onderaf, direct gericht op realisatie. Het KAS gedachtegoed brengt perspectieven van stedenbouw, wonen, ruimtelijke kwaliteit, milieu en waterbeheer samen. Vanuit die samenhang ontwikkelt het effectieve maatregelen die de stad op duurzame, welvarende en groene wijze klimaat robuust maken.

In Twente zijn al zo'n veertig KAS-projecten in voorbereiding of uitvoering. Tijdens een bezoek van staatssecretaris Mansveld hebben de provincie Overijssel, de Twentse stedenband en waterschap Vechtstromen een aanbod voor een KAS city deal gedaan. Zo denkt een aantal IenM-medewerkers, die hier in Twente een masterclass Innovatie volgden, mee over de versnelling van een KAS-project. Landelijk is inmiddels al twee derde van alle waterschappen – ambtelijk en bestuurlijk – verenigd in KAS verband. Dat geeft KAS massa. Klimaatmaatregelen in de stad hebben een plek verworven in de Agenda Stad. Dat onderstreept nog eens dat we de focus echt verlegd hebben. Van agenderen zijn we nu volop aan het realiseren.'

Stefan Kuks

klimaatambassadeur, watergraaf waterschap Vechtstromen

De Etalage

Drones, spookfiles en platooning

Innoveren is hét antwoord op toekomstige mobiliteitsvragen. Met groeiende steden, nieuwe (informatie)-technologie, toenemende mobiliteit en verduurzaming, staan we voor grote, maatschappelijke uitdagingen. Willen we ons land veilig, bereikbaar en leefbaar houden, dan zijn slimme, nieuwe en duurzame oplossingen noodzakelijk. Ontwikkeld in samenwerking met kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Zo ontstaan innovaties als de inzet van drones voor slim verkeersmanagement, het ondervangen van spookfiles middels apps en 'platooning', het voorkomen van files door personen- of vrachtauto's in een 'peloton' te laten rijden.

Vlotter, veiliger, beter geïnformeerd

Eén van de prioriteiten van IenM is dat weggebruikers vlotter, veiliger en beter geïnformeerd hun bestemming bereiken. In een steeds drukker wordende stedelijke omgeving is dit essentieel voor de doorstroming en het maximaal benutten van bestaande en nieuwe infrastructuur. De technologische veranderingen gaan razendsnel. Rijkswaterstaat (RWS) stimuleert vernieuwingen als antwoord op toekomstige vraagstukken.

Innovatiebehoefte

‘Als grote opdrachtgever hebben we een belangrijke taak ervoor te zorgen dat de markt voldoende wordt uitgedaagd om te innoveren’, aldus Jan Hendrik Dronkers (directeur-generaal, RWS). ‘Door ruimte te scheppen om te experimenteren in de praktijk. Maar ook door duidelijk te zijn over de innovatiebehoefte’. Samen met medeoverheden, marktpartijen en kennisinstellingen is een Innovatieagenda opgesteld, met daarin de vragen die de komende jaren de hoogste prioriteit hebben.

Innovatiecentrale

De Innovatiecentrale in Helmond vormt daarbij een proeftuin, waar RWS samen met andere overheden, bedrijven en kennisinstellingen onderzoekt hoe verkeersmanagementsystemen, actuele verkeersinformatie, route-informatie en communicatietechnieken aan elkaar gekoppeld kunnen worden. Zo zal binnen tien jaar circa tweederde van de voertuigen – via ingenieuze technieken en toepassingen in en rondom vervoersmiddelen – op de Nederlandse wegen met elkaar kunnen communiceren.

I. Spookfiles

Iedere Nederlander heeft wel eens in een spookfile gezeten. Zeker 1 op de 5 files in Nederland is namelijk zo’n spookfile; veroorzaakt door weggebruikers die onverwachts remmen op drukke wegen. Spookfiles zijn te voorkomen door gelijkmatig te rijden, soms onder de maximumsnelheid. Spookfile apps kunnen daarbij helpen. De automobilist ontvangt informatie over de snelheid en het remgedrag van voorgangers en kan daarop anticiperen. Op de A58 tussen Tilburg en Eindhoven vindt een proef plaats.

II. Drones

Tijdens Concert at Sea (26-27 juni) zette RWS voor het eerst – als experiment – drones in als hulp om het verkeer te regelen. Doel was onder andere te leren wat drones kunnen betekenen in het beperken van filevorming, het sneller oplossen van incidenten en het bieden van nog actuelere verkeersinformatie. Het inzetten van drones is één van de initiatieven waarmee minister Melanie Schultz van Haegen de ontwikkeling van innovatieve technieken stimuleert voor een betere mobiliteit.

III. Platooning

Na een succesvolle proef op de openbare weg in Zwolle begin dit jaar, wil Nederland tijdens het EU-voorzitterschap in 2016 een European Truck Platooning Challenge organiseren. Vanuit verschillende Europese steden rijden twee of drie zelfrijdende trucks, van diverse automerken, in colonne naar Nederland. Met als doel: leren door te doen en zo automatisch rijden een stap verder brengen. RWS en de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) werken hierin samen met Europese kennisinstellingen, logistieke dienstverleners, bedrijven en overheden.